

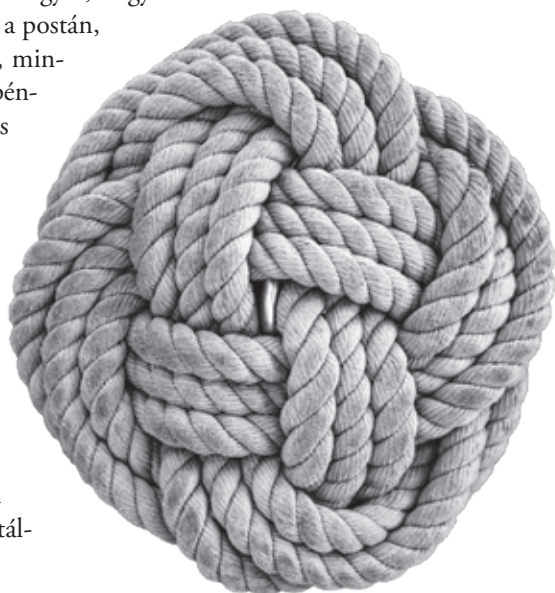
Örökpanoráma

panoráma

A Doktor fáradtan rákönyökölt az asztalra a rendelőben, szemét nyomogatta, gyűjtötte az erőt, hogy lezárja ezt a hosszúra nyúlt pénteket. Margitkát a rendelés vége előtt fél órával elengedte, hadd menjen haza a délutáni busszal, pihentesse a visszeres lábait otthon. Csak ketten váraakoztak a patikában, Graber néni és Sztunnerné Teca néni, két özvegy, régi páciensek. A vérnyomásukat jönnek megmérteni péntekenként, és hallani pár kedves szót a Doktor úrtól, esetleg elejteni egy-két pletykát, közben kitaróan tudakozódni mások egészsége felől, mintha nem tudnák, hogy a Doktor mindig kitérő válaszokat ad a kérdéseikre, és végül felírtni valamit, ha mást nem, egy kis vitamint, mégse menjenek haza üres kézzel.

Amikor végre elmentek, elfordította a kulcsot a patika zárjában, de ahelyett, hogy dobta volna a köpenyt a fehérre mázolt állófogasra, rúgta volna le a papucsot, hogy átlépjen a cipőjébe, visszazuttyant az asztalhoz. Hosszú volt a hét. Valahogy mindenkinek most fogyott el a gyógyszere, most volt esedékes a rendszeres vizsgálat, jöttek a vérnyomásmérők, a cukrosok, a vesekövesek, a tüdőbajosok, a migrénesek. Két dolog volt, ami rábírhatta, hogy hamarosan mégis felálljon az asztaltól. Az egyik, hogy hátha érkezett levél Igortól. Most, hogy helyettesítés van a postán, Ica néni később jár körbe a levelekkel, és nem hozza be, mindent beletuszkol a kapun található postaládába. A másik a pénétek maga, ami azt jelenti, hogy átjön Valter. Persze neki is megméri majd a vérnyomását, az megnyugtítja. Az első időkből komolyan vette minden panaszát, eltartott egy darabig, amíg rájött, hogy hipochonder, most már elegendő, ha néha lehúzza az alsó szemhéját, azt mondja neki, hogy nagyon jól néz ki, és félévente egyszer vért vesz, hogy mindezt a tökéletes laborleletekkel is alátámassza.

Csengettek. Parányi kalapács vergődött ilyenkor a patika bejárata fölötti két réz félgömb között, és a Doktornak nem először jutott eszébe, hogy le kéne cserélni, talán digitális csengőre, valami dallamosra. Habár tudta jól, a csengetés mindig bajt jelent, így hát az ember megutál-

ja, nincs az a kellemes dallam, az a lány melódia, amiből ne válna idővel a legidegesítőbb hang a fejében, amitől ne akarna kiugrani a szíve a helyéről.

A bejáratnál az öreg Jusztin atya ácsorgott, gyorsan beengedte, nem is titkolta, mennyire meglepi és aggodalommal tölti el az érkezése. Tulajdonképpen minden percben számított rá, hogy baj lehet, ebben a korban már bármi megtörténhet, és rendszerint történik is. Jusztin a valódi korát nem vallotta be, valószínűleg hamis adatokat diktált be az előző orvosnak, a Doktor azonban rájött, hogy legalább százéves lehet, ezt Valter is megerősítette, de pontosat ő se tudott, és ha magát Jusztint kérdezte, a pap csak annyit mondott, mit számít, hány évet él valaki ezen a földön. Ezzel nem lehetett vitatkozni. Most megnyugtatólag rögtön felemelte a jobbját, hasonlóan ahhoz a mozdulathoz, ahogy az áldást osztja, jelezve, hogy nincs vele semmi baj, fújtatott egy kicsit.

– Reméltem, hogy még itt van. Nem magam miatt jöttem – mondta azonnal, ahogy levegőhöz jutott. A Doktor egyszerre érzett megkönnyebbülést és újabb aggodalmat, hogy esetleg valaki máshoz kell rohanni. Ment is a táskájáért, hogy egy percet se veszítsenek.

– Nem, nem kell – kiáltott utána Jusztin atya, és belépett a rendelőbe, leült a betegeknek fenntartott székre, botját az asztal széléhez támasztotta –, a szegény Tóniról van szó.

– A postás?

– Igen. Most hívott az unokanővére Trenkről. Meghalt a kórházban.

A Doktor ma nem először ereszkedett megtörten a székébe. Benne volt a pakliban, persze, de valahogy bízott benne, hogy nem így lesz. Hogy mégiscsak fiatal, hogy megküzdje a magáét.

– Már két napja – folytatta az öreg –, kedden temetjük. Most tettem ki a gyászjelentést a templomhoz. Csak azt akartam, ne hivatalból tudja meg.

– Köszönöm – motyogta a Doktor. Aggódott, hogy most valami szentenciózus papolás jön, de az atya hallgatott.

A Tóni egy hete kapta el a szalmonellafertőzést, a KÖJÁL, vagyis az ÁNTSZ vizsgálata szerint a forrás a kaszinótojás volt, a trenki buszállomás presszójában ehetett belőle a szerencsétlen. Már két napja fosott-hányt, mire orvost hívott a szomszédja. A Doktor azonnal infúziót kötött be, és mentőt hívott hozzá. Először még a bélgyulladásra gyanakodott, két éve kezelte vele, akkor is a trenki kórházban kötött ki, megállapították, hogy hajlama van rá, diétát írtak elő neki, és gyógyszert kapott a refluxára is. Akkor úgy fél év alatt egész jól helyrejött, és nem is igen akart többet foglalkozni a dologgal, a Doktor hiába mondta neki, hogy időnként kontrollra kell járni, vagy legalább hozzá jöjjön el, adjon le mintát, Tóni mindig azt válaszolta, hogy jó, majd jön, de csak a leveleket meg az újságot hozta mindig ugyanolyan megbízhatóan.

– Tudom, a kolonoszkópia nem kéjutazás, hogy finoman fogalmazzak – mondta neki –, de muszáj lenne.

Tóni ilyenkor kedvesen a homlokához érintette az ujját, mintha tisztelegne, igenis, Doktor úr. Nagy, kerek homloka volt, korán kopaszodó típus. A megmaradt haját tüskére nyírta, egybefolyt az arcát borító borostával. Apró szeme csillogott, amikor vigyorgott, és az utóbbi időben sokat vigyorgott. Rendesen végezte a munkáját, mindenki időben megkapott mindent, és ezt az egy betegséget kivéve szinte soha nem mulasztott munkanapot. Az asszonyok kedvelték, mert udvarias és halk szavú volt, a férfiak veszélytelen, jó gyereknek találták, tehát ők is kedvelték. Kétségtelen, hogy volt benne valami szerzetesi. A csöndességében, a pontosságában, a jámbor vigyorában. De hogy elvigye egy ostoba fertőzés... A Doktor megérezte, hogy Jusztin atya valami ezzel kapcsolatos kérdést fontolgat, úgyhogy elébe ment.

– Gondolom, azon töpreng, hogy halhat meg valaki egy szalmonellafertőzésben a huszadik század végén.

– Hát, mit mondjak, gondoltam rá. Hátha tud valami magyarázatot.

A Doktornak eszébe jutott egy fricska a kifürkészhetetlen isteni utakról, de megtartotta magának. Kedvelte ezt az öreg papot. Nagy kártyás, és a misebort se csak áldozáskor veszi magához, terjedt róla egy anekdota is, hogy egyszer másnaposan misézve elaludt az oltárnál, és amikor valamelyik jámbor híve vette a bátorságot, és megbökte a vállát, felriadt, és azt kiáltotta: Tök az adu! Megkérdezi majd este Valtertól, igaz lehet-e.

– Hát – megvakarta a fejét, igyekezett összeszedni a gondolatait, és érthetően fogalmazni –, az a helyzet, hogy sokan halnak bele ma is a legegyszerűbb betegségekbe, de ezekről nem írnak az újságok. Tóninál volt még valami, elvileg nem beszélhetek róla, hiszen a páciensem magánügye, de egyfelől úgyis tudta az egész falu, másfelől magának elmondhatom, elvégre nálam is több titkot őriz.

Jusztin atya bólintott, a szája jobb sarkában a ráncok megrándultak a füle felé.

– Szóval, voltak más gondjai, néhány éve súlyos bélgyulladást állapítottak meg nála, és refluxa is volt.

– Az mi?

– Úgy mondanám, hogy gyomorsavtúltengés, kimarja a nyelöcsövet is, ha nem szednek rá gyógyszert.

– Aha, szerintem az nekem is van. De én pálinkát iszom rá. Reggelente egy gyűszűnyit, nem többet. Nem szeretem, tudja, inkább boros vagyok. Itt tanultam meg, hogy a pálinka kis mértékben orvosság, nagy mértékben gyógyszer, hehe, na, hogy sok bajt megelőz. Eddig bevált. Ezt még az Úr sem nézi rossz szemmel.

A Doktor elmosolyodott. Hamar leszokott róla, hogy megpróbálja megváltoztatni az emberek elgondolásait a saját egészségüket befolyásoló babonáikkal kapcsolatban. Néha egyenesen úgy tűnt, bizonyos szokások, népi hiedelmek annak ellenére működnek, hogy ellentmondanak az orvostudománynak. Abban végképp biztos volt, hogy egy százéves embert nem szabad lebeszélni semmiről, amiről úgy hiszi, jót tesz.

– Hát igen – mondta –, ezt a Tóni valószínűleg nem tartotta.

– Nem is való mindenkinek – hümmögött az atya.

– Nem. Szóval, voltak gyógyszerek, amiket rendszeresen szedett, és akkor meg is gyógyult, aztán nem törődött velük. Még hozzám sem jött, most is a szomszédja szaladt értem, amikor második napja nem látta a Tónit. Vasárnap. Mindenesetre megvolt az esélye a fertőzés előtt is, hogy rosszabbodik az állapota, akár kialakulhat daganat, vagy...

Olyan hang volt, amelyet még életükben nem hallottak, pedig egyikük már talán egy évszázada hallgatózott a világban. Ha az embernek azt mondják, velőtrázó sikoly, valami magas, rémült hangra gondolhat. Ez velőtrázó volt, de beazonosíthatatlan, inkább mély, mint magas, torokból vagy még inkább gyomorból jövő, végtelennek tűnő, nem emberi hang.

A Doktor felpattant az asztaltól, a pap felkapta a fekete botját. Az utca felé indultak, ahonnan a hangot hallani vélték. A hörgő ordítás elhalkult, és szinte azonnal újrakezdődött, pontosan ugyanolyan erővel, mint az első alkalommal. A fenevad, gondolta Jusztin atya. Mi a fene ez, gondolta a Doktor. A ház elé lépve már látta, hogy a templom kapuja előtt a szép Lomotáné áll, és tépi azt a dús, boglyas haját. Nem hitte volna, hogy emberi lényből felszakadhat efféle hangorkán.

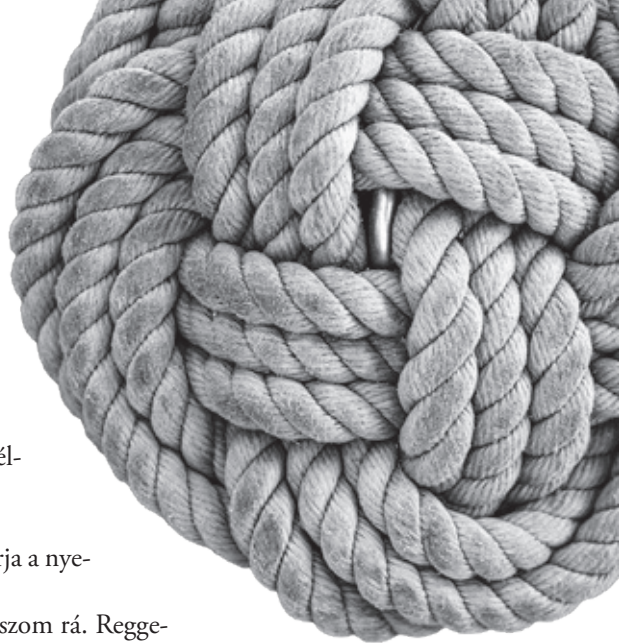
– Lomotáné az – szólt hátra a papnak. – Maradjon itt, majd én.

Közben házak ajtajai, kapui nyíltak meg, asszonyok léptek ki, mintha éppen csak kikukkantanának, lassan indultak a hang irányába, nem volt ember az egész faluban, aki ne hallotta volna. A Doktor kétségbeesve keresett egy arcot, aki segíthetne. Hátrafordult, látta, hogy Gilda szalad lefelé a tanárlakások felől, biztosan itt nyaral a kislányával. Intett neki, ő maga pedig az asszony felé futott, és gépiesen hajtogatta, hogy semmi baj, Veronka, nyugodjon meg.

Veronka csak üvöltött, arca szétfeszült, de még csak a könnyei sem ömlöttek, minden fájdalma a torkán keresztül zubogott a világra. A Doktor odaállt elé, ezzel eltakarta a gászjelentést, bár tudta, feleslegesen, mert az asszony sokkos állapotában már nem lát és nem hall semmit maga körül.

Gilda odaért, a Doktor segélykérően nézett rá az üvöltő asszony válla fölött.

– Nyitva van a rendelő – mondta –, az asztal mögött van a gyógyszereszekrény, itt a kulcs. – Gilda elvette a kezéből, és oldalra lépett, minél távolabb az asszonytól. – Két ampulla

Seductent! – Automatikusan tegeződtek, ahogy kollégák közt szokás, pedig akkor beszéltek utoljára, amikor Gilda még tanult.

Az út túloldalán gyűltek a népek, Sztunner Tibi kijött a bolt elé, kezében hatalmas kulcs-csomó, már zárni készült. Egy asszony lefelé szaladt, nyilván, hogy szóljon a szomszédainak, még Sebi is ott állt az árok szélén, önfeledten elnyúló szájjal. A Doktoron kívül csak Jusztin atya volt olyan merész, hogy átkeljen az úton, és lassan megközelítse az asszonyt. Az ordítás egyre rekedtebb, egyre szűkülőbb lett, de semmit nem veszített pokoli erejéből. Lomotáné arca szürkésfekete csomó, ujjai a hajába markoltak, és megmerevedtek, már nem tépte a haját, hanem egyenesen le akarta szakítani a fejbőrével együtt. A Doktort azokra a szerencsétlenekre emlékeztette, akiket ismeretlen mérgezéssel hoztak annak idején a sürgősségre, többnyire valami otthon kotyvasztott bódítószert hatása alatt álltak. Akkoriban áldozott le a mákteák és metil-alkoholos kotyvalékok masszív korszaka, hogy átadja a helyét valami másnak, amiről még nem sokat tudtak. A pancsolás mindig egy lépéssel a felderítés előtt jár.

Amíg az injekcióra vártak, a Doktor kitárt karral, araszolva közelített az asszonyhoz. A pap megállt mellettük, botjára támaszkodott, mormolt valamit.

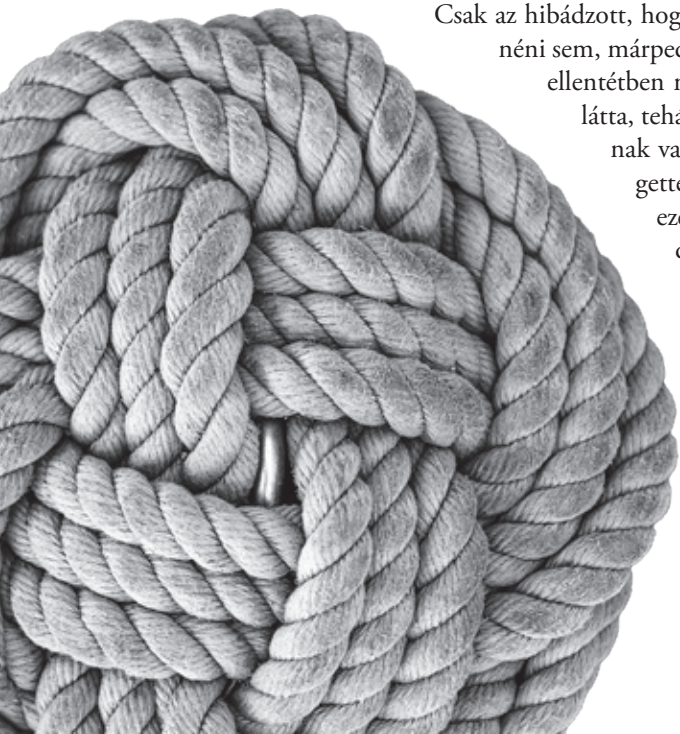
– Szükségem lesz segítségre, kérjen meg valakit az erősebbek közül – mondta a Doktor. Jusztin berögzött, kényszeres mozdulattal keresztet vetett, és csigalassan visszaballagott az út feléig, kiválasztott két erősebb fickót, a Kisgrabert meg a Karpen gyereket, odaküldte őket a templomhoz, aztán leült a kocsmá előtti sörpadra. A Doktor éppen azt mondta a két srácnak, hogy egyelőre ne csináljanak semmit. Csoszogó léptekkel közelített a szép Lomotáné felé, eszébe villant a szóbeszéd, hogy ő volna a szeretője, hallotta persze, mosolygott is rajta, sejtette, hogy nem gondolják egészen komolyan, de valakit találniuk kellett, mert hogy a Lomotánénak szeretője van, abban biztosak voltak.

Veronka csak a férje gyógyszereiért járt a rendelőbe. Túl fiatal volt a Lomotához, a Lomota meg túl pocakos, túl hájas, túl öreg ahhoz, hogy ne kelljen helyette senki a szépasszony-nak. Lomotát egyébként is közutálat övezte, annak idején, amikor még tanács volt, mindig nyüzsgött, mindig volt valami ügylete, vendége, fejeseket hurcolászott a Lada Nívával vadászni meg főleg mulatni a vadászházba. Ez réges-régen még a kastélyhoz tartozott, ami azóta laktanya lett, aztán kiürítették, most éppen semmi, kitört ablakokkal mered a tájba, de a vadászház a párté volt, azt aztán rendben tartották, minden főmufti megfordult ott, sok éjszakát eltöltöttek a fák sűrűjében, ki tudja, mivel. Aztán meg azért is utálták a Lomotát, mert fölvásárolta az öregek kárpótlási jegyeit, hiszen mihez kezdenének már ennyi idősen azzal a kis földdel, mondta nekik, hallgattak rá, olcsón eladták, és életük végéig szidták, hogy átverte őket. Ügyeskedő rohadéknak tartották, de a legnagyobb bűne a fiatal és szép felesége volt, ezt aztán igazán nem érdemelte az a hájpacni. Az élet igazságtalan, mondogatták.

A Doktort jóképűnek tartotta a falu, és már igazán ideje lett volna megnősülnie, sutogták, hogy annak idején az Elvirával volt valami viszonya, de azt se vette el, és amikor nem találtak rá megfelelő magyarázatot, kitaláltak neki egy szeretőt.

Csak az hibádzott, hogy senki nem látott valójában semmit, még Teca néni sem, márpedig ha ő nem látta, akkor az csak pletyka maradt, ellentétben mindazzal, amiről állította, hogy a két szemével látta, tehát tény. Voltak, akik azzal intézték el, hogy magának való ember ez a Doktor, megint mások azt pedzegették, hogy furcsa, milyen sokat van az íróval, hiába, ezek közt a városi emberek közt sok a ferde hajlamú, de ez ellen mindig felhozta valaki, hogy a Doktornak már volt itt szeretője, az író úrnak meg felesége, gyereke.

A falu férfilakosságának nagy része boldogan lett volna a szép Lomotáné titkos szeretője, hiába, hogy már negyven elmúlt, még mindig ragyogott a bőre, még mindig kibontva hordta a vörös sörényét, még mindig megmarkolták volna a mellét, rápaskoltak volna a farára. Ha tehetik.

A Doktor óvatosan két karja közé zárta a nőt, mintha egy bábut ölelne, vagy egy robotot, nem e világi, nem élő valamit. Lomotáné nem csitult, de nem is állt ellen, merev volt, mint a Jusztin atya fekete fémbotja. Csak a torkából áradt még mindig az a hihetetlen hang, igaz, most már rekedtebben, halkabban és valamivel magasabban. A Doktor remélte, hogy elájul, de ez sem következett be. Akkor finoman lefejtette az egyik kezét a fejéről, szemével intett a Kisgrabernak meg a Karpen Jankónak, hogy álljanak készenlétben. Veronka háta mögé léptek. Egyikük sem gondolta, hogy ilyen közel lesznek hozzá valaha, és hogy ha mégis, akkor egyáltalán nem lesz kedvük megérinteni. A Doktor elvette Gildától a gumiszalagot, ráerősítette a nő felkarjára. A könyökhajlatában azonnal meglátta a kiugró eret, de valamiért nem szúrta. Most vette csak észre, hogy remeg a keze. Hirtelen arra gondolt, hogy felgyúri a nyári ruha ujját, és beadja a vállába. Tétovázását Gilda észrevette, odalépett, és csak a tekintetével kérdezte, hogy szúrjon-e ő. A Doktor bólintott, és lassan átadta a helyét, ő pedig a kifeszült kart fogta csuklónál, hogy Lomotáné el ne ránt hassa. Gilda két másodperc alatt végzett a szúrással, olyan gyakorlottan és ügyesen csinálta, hogy a Doktor egyszerre csodálta és irigyelte. Az asszony összecsukszott, mint egy rongybabba, a Kisgraber kitárt karjaiba, és elhallgatott. Kezébe temette az arcát, és zokogott. Graber megérezte, hogy le akar guggolni, elengedte. Veronka ott kuporgott a templom előtt, és sírt, most már egyetlen hang nélkül. Nyállal, takonnyal kevert könnyei csurogtak a kezei között. A Doktor leguggolt hozzá, simogatta a hátát. Gilda lábát látva fölpillantott.

– Hívjak mentőt? – kérdezte a lány. A Doktor tanácstalanul nézett föl rá. Hogy dolgozhatott sürgősségin két évig, ha elég volt itt egy évtized, hogy döntésképtelenné váljon.

– Talán vigyük haza – mondta. A két segítő máris nyúlt Veronka hóna alá, de nem tudták talpra állítani. A Doktor intett, hogy hagyják. Megkérte Gildát, hogy álljon oda az ő kocsijával. Akkoriban egy kombi Volvót vezetett, használtan vette Igor tanácsára, aki mindig figyelemmel kísérté az autógyártást, és meggyőződése volt, hogy ez a legbiztonságosabb típus. Amikor be akarták tenni Veronkát a hátsó ülésre, sikoltozni kezdett, most nem úgy, mint korábban, már felismerhető volt a hangja, női hang volt, kétségbeesett, azt kiabálta, hogy ne, nem bírok. Mást nem mondott, kérdésre nem felelt, nem reagált, csak húzta össze magát, és meglepő erővel tartotta az oldalához szorítva a karjait, nem tudták megmozdítani. A Doktor végül úgy döntött, jobb, ha mégis inkább mentőt hívnak. Nem hagyhatja a falu közepén ordítani, se némán zokogni, de erővel nem gyömöszölheti autóba sem, jobban leszedálni pedig nem merete. Gilda visszaszaladta rendelőbe telefonálni. Valaki közben természetesen elrohant az öreg Lomotához, úgyhogy most megjelent az út szélén, kampós botjára támaszkodva. Feje kivörösödött, hátrafésült ritkás ősz haja közül csorgott a veríték, szürke ingének hóna alatt és hátán sötét foltok. Állt egy darabig, lihegve támaszkodott a szépen faragott botjára, aztán terjedelmének és korának ellentmondó fürgeséggel megindult keresztbe az úton. A Doktor hátrébb lépett az asszonytól, hogy valamennyire magukra hagyja őket, arra számított, hogy az öreg mond valami megnyugtatót, hogy talán mégis haza tudják vinni, itt lesz a vége ennek a rémálomnak. Lomota nem nézett sem a Doktorra, sem a másra, egyenesen a felesége elé állt, és a botja kampós végével egyetlen jókora ütést mért a fejére.

– Nesze, te kurva – mondta, azzal hátat fordított, és indult hazafelé, mint akinek nincs itt több dolga. Senki nem jutott szóhoz, Veronka meg se rezdült az ütéstől, homlokán vékony vörös csík jelent meg, továbbra is ugyanúgy guggolt, ahogy előtte, és hangtalanul sírt tovább. Mintha búra alatt lett volna, senki nem merete megközelíteni, senki nem merete megérinteni, senki nem tudott hozzá szólni, csak nézték, szánták, és mintha féltek volna tőle. A hang, amit tíz-tizenöt perce kiadott magából, életük végéig a fülükben fog csengeni.

A mentők nagyjából negyven perc múlva érkeztek meg, az idő orvos nem teketóriázott, amint meghallgatta a Doktor rövid beszámolóját, hozatta a hordágyat, két munkatársa, egy tiszt és egy ápoló nagy rutinnal rászíjazták az asszonyt, és pillanatok alatt eltüntették a bámész szemek elől a rozzant kocsi belsejében. Veronka velük sem működött együtt, de mintha kevésbé állt volna ellen, csak egyszer sikított, amikor először hozzáértek, aztán csönd. Pár percig állt ott a kocsi, infúziót kötöttek be, gyógyszereket adagoltak, aztán elindultak. A fővárosba viszik, pszichiátriai osztályra, közölték a Doktorral, hogy hol lehet utána érdeklődni.

A szép Lomotánét soha többé nem látták a faluban. Lomota halála után pár héttel már kint volt a házon az ELADÓ tábla.

A népek sokáig néztek a mentő után, még akkor is, amikor rég eltűnt a kanyarban. Lassan oldódtak, senkinek nem akaródzott hazamenni, összegyűltek az kocsmá előtt, eleinte csak hümmögtek, ki-kiszakadtak félmondatok, aztán elindult a duruzsolás, egyfelől szörnyülködtek a fiatal, kedves postás halálán, másfelől őszintén csodálkoztak, hogy hát ki gondolta volna, hát a Tónira senki nem gondolt volna, hogy ő meg a Lomotáné, mit tudhatott az a mokány kis ember, senki nem tudja, ki mit hord a nadrágban, ugye, de hát mégis, micsoda nevetséges dolog, pont a postás, és így tovább. Többen megjegyezték, hogy azt hitték, az öreg Lomota azonnal gutautést kap. Valaki közbeszólt, hogy lehet, hogy kapott is, de csak otthon, valaki ránézhetne, aki arra lakik. Újabb hümmögések. Valaki más megjegyezte, hogy szerinte az öreg már rég tudta, most csak az volt a baja, hogy a falu is megtudta. A többség egyetértőleg dörmögött. Hogyne tudta volna. De hát hogy csinálták? Biztos, hogy nem itt. A Lomotáné sose ment fel a Tóniék házáig, a Lomota meg mindig otthon van, ott nem lehetett. Bejártak ezek Trenkre, mondta valaki. Sose láttam őket, mondta erre egy hang. Hát nem egyszerre, gondolom. A Tóni bement a déli busszal, addigra már végezni szokott, a Veronka meg a délelőttivel. Ezen aztán még sokáig elragódtak, felidézgettek emlékeiket, hogy ki mikor melyiküket látta a buszon, és minél több esetet idéztek fel, amikor külön-külön látták őket, annál biztosabb volt, hogy csakis így történhetett, mert hát az mégiscsak rendkívül furcsa, hogy együtt viszont soha, de tényleg soha, egyetlenegy-szer sem látták őket utazni, még csak ugyanazon a járaton sem.

A Doktor arra gondolt, micsoda szerencse, hogy megvan még a fél üveg whisky, amit Valter hozott a múlt pénteken. Jó lesz most hazamenni és belekortyolni. Meglepetten vette tudomásul, hogy mégiscsak nehezen indul vissza a rendelő felé. Gilda ott állt mellette, elnézést kért, hogy kissé feldúlta a dobozokat, rendbe rakja, ha megengedi, de a Doktor csak legyintett. Nem érdekes, majd ő elpakol. Jusztin atya is ott támaszkodott már a templom előtt, és megérkezett Valter is, aki a teljes jelenetet a Felső utcából, a háza elől nézte végig.

Zavartan nézegettek egymásra, hallgatták a kocsmá felől átröppenő félmondatokat, de nem volt kedvük odamenni. A többiek meglepetésére Jusztin atya szólalt meg elsőnek.

– Van egy kis borom – mondta, és fehér, artrózisos kezével a paplak ajtaja felé intett. – Pihenjünk meg.

Szerény szobájában nem sok bútor állt, Gilda az egyik székre ült, a pap a másikra, Valter és a Doki az ágy szélére. A legszükségesebb bútorokon kívül egy méretes könyvespolc volt a berendezés, az ablak előtt egy kis asztalka, rajta régi gramofon és egy nagy rádió. A Doktor és Gilda leplezetlenül bámészkodtak, egyikük sem járt még itt.

– Nem sok – mondta Jusztin atya –, de bőven elég egy embernek, egy papnak meg még fényűzés is.

Vaskos poharakat tett az asztalra, Gilda felpattant, hogy segítsen bort tölteni. Savanykás, de iható bor volt, vörös, a trenki hegy innenső oldaláról. Jusztin elbeszéléséből megtudták, van még ott egy szőlősgazda, ott is lakik, tőle hozza mindig, pontosabban hozatja, a Kisgraber szokott elugrani érte.

– Az egy rendes gyerek – mesélte, hogy mondjon valamit, ne üljenek csöndben. – Úgy szereti az öreganyját, hogy amikor az öregapja meghalt, idejött egy hétre, segített neki a ház körül. Az öreg Graber jóval idősebb volt az asszonynál, sose felejttem el, hogy meglepődtünk mind, amikor elvette azt a sváb leányt. Egyikünk se hitte, hogy ilyen soká húzák majd. A gyerek bent lakik Trenken egyébként, de ugye a bolt miatt sokat jön, szállítja az üdítőt. Az apját tavaly vitte el a rák, emlékeznek, milyen vidám, szóke fickó volt, mindenütt ott volt. Szóval a Kisgraber magához akarta venni a nagyanyját, de az azt mondta, nem költözik. Úgyhogy tavaly, amikor az apja meghalt, az anyját hívta, hogy akkor költözzön ő, van egy szobája a lakásában, de az sem akar menni, mert hát a mama is itt van. Tudják, hogy megy ez. Meg lehet érteni őket. Aztán csak beköltözött a fiához, nem mondom, hogy nem tette jól, ő sem fiatal már, de a Graber néni, az aztán nem hajlandó. Úgyhogy a gyerek mindennap bemegy hozzá, amikor végzett a bolti fuvarral. Szereti, tán még jobban, mint az anyját.

Bólogattak, aztán megint a borról esett szó, a régi szőlőbirtokokról meg arról, hogy Jusztin még ismerte a kocsmárost, aki már akkor itt volt, amikor még béresék lakták a falut, és attól tudja, hogy szőlő volt ezen a hegyen is, de elvitte a filoxéra, pedig próbáltak mindent, permetezést, szénkénegezést, de elpusztultak mind a tövek, azok a Trenk melletti kishegyen termők idegen tövekbe vannak oltva, olyanok is. Senki sem vette észre, mikor tértek át a szőlőről az emlékezésre, istenre és az időre, de valahogy úgy történhetett, hogy bármennyire is kerülték a témát, félmondataikkal csak vissza-visszatértek a szép Lomotánéra, aki a különös, eltitkolt szerelmen át az élet végső kérdéseire vezette őket.

– Ahogy az óra bizonyíték az órásmeister létezésére, úgy az idő bizonyíték Isten létezésére – mondta Jusztin atya, és harmadszor is intett Gildának, hogy töltsse újra a poharaikat.

– Nocsak – kapta fel a fejét Valter –, nem gondoltam, hogy ma még valaki Voltaire-t idéz, azt meg főleg nem, hogy maga, atya.

Jusztin nevetett.

– De keveset néz ki maga még mindig a papokból, pedig diskurálunk már egy ideje! Ha már az Úr megadta nekünk az olvasás képességét, bűn lenne nem élni vele.

A Doktor vigyorgott, mint a tök. Elhatározta, hogy legfeljebb egy pohár bort fogad még el, többet semmiképpen, aztán rábeszéli Valtert, hogy induljanak. Esetleg Gildát is meghívhatják.

– Erről jut eszembe – mondta Jusztin –, tudnak ultizni?

Hogy miként jutott Voltaire-től egyetlen lépésben az ultihoz, titok maradt. Gilda azt mondta, hogy neki mennie kell, nemsokára indul vissza a fővárosba, de Valter és a Doktor maradtak.

Tudtak ultizni.

Szeifert Natália 1979-ben született Zircen. Egészségügyi tanulmányok és rövid ápolói munka után a kétezres évek elejétől irodalommal, képzőművészettel, kulturális újságírással foglalkozik. Kötetei a Kalligramnál: *Az altató szerekről* (2017); *Mi van veletek, semmi?* (2020). *Örökpanoráma* című regénye 2022-ben jelenik meg a kiadónál.